Asielopvang in Sittard-Geleen in relatie tot de Spreidingswet
Concept denkrichting college

Bespreekpunten

1. **Context voor asielopvang in Sittard-Geleen**
2. **Concept denkrichtingen van het college voor asielopvang**

---

1. Context voor asielopvang in Sittard-Geleen

a. Wat is de denkrichting van het college ten opzichte van opvang?

Het college neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan dit (inter)nationale vraagstuk. Het college heeft laten zien dit op een goede manier in te kunnen richten met de omgeving en bewoners van de tijdelijke Crisisnoodopvang aan de Zürichstraat in Sittard.

Randvoorwaardelijk voor asielopvang in onze gemeente is veiligheid: op de locatie en voor onze gemeenschap. Dit organiseren we niet alleen met afdoende beveiliging, maar ook door een humaan woon- en leefklimaat op de opvanglocatie te creëren en aandacht te houden voor signalen uit de omgeving.

b. Besluitvorming over het al dan niet nemen van regie en de locatiekeuze ligt bij de raad

Het college stelt voor niet af te wachten en actief de regie te pakken. Hierover voert het college het open gesprek met de raad. Betrokkenheid van de raad in een vroeg stadium en participatie over de randvoorwaarden voor opvang (het gaat hier niet om de locatiekeuze) vanuit de directe omgeving is een belangrijk uitgangspunt.

2. Concept denkrichtingen van het college voor asielopvang

De gemeente is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van een geschikte locatie. Hieraan stellen we minimaal de onderstaande kwalitatieve bestuurlijke eisen.

Organisatie

- Om tot een geschikte locatiekeuze te komen, werken we vanaf aanvang nauw samen met betrokken samenwerkingspartners waaronder het COA en de Limburgse Regietafel.
- Belangrijk is dat bewoners van de opvanglocatie kunnen terugvallen op bestaande programma's en voorzieningen. Denk aan huisartsenzorg, activiteiten-/ werkbegeleiding en onderwijs op locatie. We onderzoeken het scenario dat het COA verantwoordelijk is voor de uitvoering, exploitatie en bekostiging van opvang. Maar we onderzoeken ook of dit vanuit regie van de gemeente met een externe partij kan.
- Over de uitvoering worden samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeente. Denk hierbij aan de mate van integratie (voorinburgering, (vrijwilligers)werk) en doorplaatsing van statushouders (asielzoekers met recht op verblijf in Nederland) binnen de eigen gemeente of regio.

Proces

- We anticiperen op de in de Spreidingswet gestelde fictieve opgave van 434 opvangplekken. Door actief in te spelen op deze opgave vergroten we onze voorbereidingstijd om tot een geschikte opvanglocatie te komen. Op deze manier pakken we de regie over de wijze van huisvesting en de randvoorwaarden en verkleinen we de kans op een aanwijzingsbesluit door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Besluitvorming door de raad over een geschikte locatie is uiterlijk op 1 oktober 2024.

Eisen opvanglocatie

- Om de kwaliteit en uitvoerbaarheid te kunnen garanderen op vergelijkbare wijze als bij de tijdelijke Crisisnoodopvang, kiezen we voor een centrale 'duurzame opvanglocatie' met een omvang van 400 à 500 reguliere asielopvangplekken.
- We kiezen niet voor een locatie van 'bijzondere aard'. Op zo'n locatie gelden aangepaste voorwaarden en worden doelgroepen geplaatst die extra begeleiding en zorg nodig hebben. Denk aan asielzoekers zonder/met vrijwel geen perspectief op verblijf of overlastgevende asielzoekers.
- Enkel de opvang van de doelgroep alleenstaande minderjarige asielzoekers is nog bespreekbaar. Voor deze groep hebben gemeenten namelijk ook een fictieve opgave van 37 plekken (als onderdeel van de 434 plekken) voor onze gemeente.
- De termijn van opvang wordt initieel aangegaan voor een periode van minimaal 3 jaar.
- Vanwege de noodzakelijke snelheid realiseren we opvang op een vrijstaand perceel. Bij voorkeur in flexunits, vergelijkbaar met de Crisisnoodopvang-locatie.
- Het college adviseert diverse beschikbare percelen te onderzoeken naar geschiktheid voor asielopvang. Het college legt maximaal vier geschikte locaties voor ter besluitvorming.

  Tot voor kort hanteerde het COA onderstaande standaard kader voor locaties. Met de komst van de Spreidingswet is er meer ruimte voor maatwerk. Onderstaande delen we enkel ter indicatie.

Reguliere opvang/ duurzame opvang
Het gaat dan om een asielzoekerscentrum (azc) dat door het COA wordt geëxploiteerd. Om een goede opvang en begeleiding (beveiliging, inzet personeel) te bieden, is een locatie-omvang van 450 opvangplekken nodig. In overleg met gemeenten kan dit worden aangepast. Een voorwaarde is dat de kwaliteit geborgd blijft.

Eisen vastgoed voor asielopvang
- Leegstaand vastgoed vanaf 4500 m^2 bruto vloeroppervlak
- Leegstaand vastgoed van 1500 tot 4500 m^2 bruto vloeroppervlak, waarbij de eigenaar de locatie exploiteert en geschikt kan maken voor opvang als aanvullende opvanglocatie
- Terreinen groter dan 4 hectare voor de bouw van een azc

Gebouwen en terreinen
- De gebouwen moeten we met een redelijke investering geschikt kunnen maken voor bewoning. Gebouwen die bijvoorbeeld al beschikken over verwarming en voldoen aan de brandveiligheidseisen hebben daarom onze voorkeur. De aanwezigheid van asbest is doorgaans een probleem. Wat het terrein betreft gaat onze voorkeur uit naar bouwrijpe grond: makkelijk aan te sluiten op water, elektriciteit en riolering.

Voorzieningenniveau

- Het voorzieningenniveau op de locatie is van dien aard dat mensen hier langere tijd kunnen verblijven. Zo wordt er gezorgd voor voldoende plekken om te recreëren, bijvoorbeeld voor het volgen van taallessen, ontspanning (knutselen/ spellen), sporten. Idealiter zijn er inpandige sanitaire voorzieningen.
- Het veiligheidsniveau is overeenkomstig met de getroffen maatregelen op de tijdelijke Crisisnoodopvang.